

Апелюючи до оперної творчості класика вітчизняного мистецького простору – М. В. Лисенка, Д. М. Гнатюк об'єднав і узагальнив естетичні вектори національно-творчого надбання, виокремив і окреслив його самобутність, ідентичність та неповторність у поступках потужного мистецького діалогу. Уникаючи спекуляцій традиціями українського творчого спадку, митець окреслив магістральний вектор руху вітчизняної оперної класики, в якому такі імена як М. Лисенко, С. Гулак-Артемівський, К. Данькевич вкарбовано у непохитні виміри часу.

Список використаних джерел:

1. Вирина Л. Отдаю голос. – Советская культура. – Москва. – 9.12.1972 р.
2. Гнатюк Дмитрий. Одна из повседневных работ. – Комсомольские знания. – Киев. – 27.02.1976 г.
3. Груша Х. Проект оперного інтерв'ю з майстром. – голос України. – 7.04.1995 р.
4. Изваріна І.М. Лисенкова доба українського оперного мистецтва. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?
5. Клякун Г. Напередодні вистави. – Молода гвардія. – Київ. – 26.12.1971 рік.
6. Коробчак Л. «Наталка Полтавка» Іменинниця. – Вечірня Одеса. – 1.12.1989 р.
7. Наказ № 570. Про затвердження постановочної групи та складу виконавців опери М. Лисенка «Наталка Полтавка». Від 5.11.1971 року – Архів Національного академічного театру опери та балету України імені Т.Г. Шевченка.
8. Протокол засідання Президії художньої ради АТОБ УРСР ім. Т.Г. Шевченка від 02.09.1987 року – Архів Національного академічного театру опери та балету України імені Т.Г. Шевченка.
9. Протокол засідання художньої ради АТОБ УРСР ім. Т.Г.Шевченка від 3.12. 1988 року – Архів Національного академічного театру опери та балету України імені Т.Г. Шевченка.
10. РАТАУ. Вічно юна Полтавка. – Київська правда. – Київ. – 6.01.1972 р.
11. Станішевський Ю.О. Дмитро Гнатюк / Ю.О. Станішевський. – К.: Муз. Україна. 1991. – 167 с.
12. Тітова Г.І. «Наталка Полтавка» Миколи Лисенка на сцені Національної опери України (режисерська інтерпретація Дмитра Смолича). / Г.І.Тітова // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – 2013. – № 2. – С. 70-78. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chasopys_2013_2_10.

Бондарчук В.О.

*кандидат мистецтвознавства, доцент,
Національна музична академія України
імені П.І. Чайковського*

ДМИТРО МИХАЙЛОВИЧ ГНАТЮК – МАЙСТЕР ВІТЧИЗНЯНОГО МУЗИЧНОГО ТЕАТРУ

Простір вітчизняного оперного мистецтва другої половини ХХ століття представлений динамічними зрушеннями на шляху до творчого анастазису та катарсису після нищівного удару Великої Вітчизняної війни. Розпорошені у часі традиції оперного спадку українців знаходять свою основу завдяки

активним поступам всієї культурно-мистецької галузі повоєнного часу, де Київський театр опери та балету займає провідну позицію і акумулює навколо себе видатних майстрів сцени, серед яких творча особистість Д. М. Гнатюка посідає чільне і непохитне місце.

У проекції на сольне виконавство оперного жанру, в якому Митець охопив як провідний соліст більше як 25 років, ми маємо можливість прослідкувати і відчутти рух мистецького сходження вітчизняного оперного жанру на щабель визнаного і конкуруючого елемента не тільки європейського а й світового музичного ареалу. Майстер сформував абетку акторської лексики оперної майстерності, центральною фігурою якої постала творча особистість з її неповторністю, самобутністю та оригінальністю. Більше 40-ка провідних ролей на сцені театру, виконаних актором, помітно консолідували основу вітчизняної оперної спадщини, яка, детермінуючи поступи нових мистецьких звершень, відчутно розширила і укріпила структуру вітчизняного соціокультурного простору ХХ століття.

Апелюючи до біографії Митця, ми притримуємося принципу хронологічного структурування його діяльності, що дає можливість чітко і послідовно відслідкувати становлення та розвиток актора в контексті соціокультурної динаміки ХХ століття. Метод хронологічної періодизації біографії Д. Гнатюка кристалізує аксіоми його життєвого шляху, надаючи переваги аналітичним висновкам та узагальненням.

Виходячи за межі хронологічного структурування творчого шляху актора, ми розглядаємо його виконавську діяльність у вигляді етапності, яка, нанизуючи на стержні хронологічної послідовності, окреслює творчість митця у більш широкому і розгалуженому форматі. Застосування принципу етапності у характеристиці творчої біографії Д. Гнатюка дає можливість вийти далеко за кордони обмежених часовими координатами механізмів дослідження і систематизувати біографію актора в контексті його індивідуально-творчих та мистецьких характеристик.

Підсумками творчого шляху Д. Гнатюка, пов'язаного з його діяльністю як провідного соліста-вокаліста оперного театру, є незаперечні і сутнісні константи. Апелюючи до хронологічної послідовності і узагальнюючи перевагами культурологічного дискурсу, можна виділити чітку послідовність у вигляді:

- становлення особистості (до 1951 року);
- ранній період творчості (50-ті–60-ті роки);
- кульмінаційний період сольної діяльності оперного виконавця (60-ті–70-ті роки);
- період спаду акторської діяльності, узагальнення виконавського досвіду (1970–1975 рік).

Притримуючись хронологічного узагальнення, ми маємо можливість прослідкувати динаміку сходження Д. Гнатюка на олімп оперного п'єдесталу, проаналізувати соціокультурні трансформації у просторі вітчизняного культурно-мистецького середовища та зафіксувати етапність його творчого структурування.

Список використаних джерел:

1. Антонюк В.Г. Культурологічний зміст українського вокального мистецтва. [Електронний ресурс]. Режим доступу: knmau.com.ua/chasopys/01_NBUV/.../05-Antonyuk-V.pdf.
2. Антонюк В.Г. Педагогічний подвиг Миколи Кондратюка / В. Г. Антонюк // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – 2013. – № 4. [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?
3. Гнидь Б. Історія вокального мистецтва / Б. П. Гнидь – підручник, – К.; НМАУ, 1997. – 320 с.
4. Кабка Н.М. Дискурс особових текстів діячів вокальної культури у мистецькому середовищі України 1950–1970-х років. Автореферат дисертації на здоб. Наук. ст.. кандидата мистецтвознавства. [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.mari.kiev.ua/Avtoreph_G_M_Kabka.pdf.
5. Маслова Ю.В. Еволюція вокальних шкіл України / Ю.В. Маслова // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія, культурологія, соціологія. – 2015. [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?

Волик Н.В.

*старший викладач вищої категорії,
Балаклійська дитяча музична школа*

**КОМПЛЕКСНА РОБОТА ВИКЛАДАЧА З ФАХУ ЯК ЗАПОРУКА
УСПІШНОГО РОЗВИТКУ І ЗМІЦНЕННЯ ІНТЕРЕСУ УЧНІВ
ДО ПРЕДМЕТА ФОРТЕПІАНО**

Навчання гри на фортепіано належить до додаткової освіти. Безперечно на першому місці в учнів та їхніх батьків у наш час є загальноосвітня школа. Проте, якщо звернутися до історії навчання гри на фортепіано, то ми побачимо, що в ХІХ столітті це був один з обов'язкових предметів в освіті дітей та юнацтва. Що відбувається наразі з музичною освітою? Загальновідомий факт, що діти дуже завантажені в загальноосвітніх школах. Багато хто присвячує свій вільний час спорту, танцям, займається в різних гуртках, відвідує факультативи. У музичні школи приходять вчитися вже менша кількість дітей, ніж раніше. І від нас, учителів, залежить, чи зможе дитина пройти весь шлях початкової музичної освіти, отримати всі необхідні знання і навички, стати по-справжньому духовно розвиненою особистістю.

Для того, щоб наші учні не тільки любили свій предмет, але і приділяли достатню увагу домашнім заняттям, необхідні потужні стимули, що зможуть змусити дитину організувати свої вольові якості і правильно організувати свій вільний час для занять на фортепіано. І в цьому їм повинні допомогти не тільки вчителі, але й в першу чергу батьки. Тому я рекомендую викладачам налагодити постійний зв'язок з батьками: тримати їх у курсі всіх успіхів або невдач дитини, запрошувати батьків на заняття з фаху фортепіано, постійно проводити спільні вечори з концертом учнів класу, їздити на конкурси, вистави та концерти разом з батьками, вести бесіди про неоціненність занять у музичній